

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 »
Pe 3 luni 8 »

Studentul plătește pe jumătate
Pentru străinătate se adaogă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Cheiul Dămboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

SUMAR

DESPRE INTERVENȚIUNE, (armare), de D. Chebapci.
Câte-va cuvinte asupra modificărilor ce ar trebui introduse în Codul penal și în procedura penală, de I. Caracaș, prim procuror al trib. Iași.

Jurisprudență Română :

Inalta Curte de casație și justiție, secția I : Al. V. Mortzun cu P. Țintu și alții.

Bibliografie.

DESPRE INTERVENȚIUNE

(URMARE) *

Am arătat că legea, prin art. 247 pr. civ., acordă dreptul de intervenție persoanelor acelora ce au un interes, în o contestație ce se urmează între alte persoane.

Acest interes trebuie să fie direct și actual, nu în înțelesul ca să fie deschis chiar atunci (*dies nondum venit*), dar nici să fie vorba de o expectativă (*dies nondum cedit*). Condițiunea aceasta este imperios cerută pentru intervențiunea agresivă; pentru acea conservatoare ea nu este necesară.

Nu e nevoie pentru a putea interveni, ca să fi trebuit să fie chemat în proces, după cum se discută condițiunea aceasta în materie de contestație. Rauter ¹⁾ citează cazul în care omul pârâtului, (bună oară arendașul său) poate interveni în cauza în care este vorba de rescisiunea

actului care făcuse pe reclamantul-locator proprietar a lucrului arendat.

Din principiul așternut de art. 247 pr. civ., că acela care are interes în o contestație dintre alte două persoane, poate să intervină, doctrina și jurisprudența au stabilit, că ea are loc în următoarele cazuri :

1) Intervențiunea se acordă fidejursorilor și succesoriilor cu titlu particular ¹⁾.

2) Creditorii unui comerciant ce au fost declarat în stare de faliment, pot interveni, individual; în instanțele în care masa creditorilor este reprezentată de sindic ²⁾.

După art. 712 din cod. com., falitul, de și este reprezentat prin un sindic, are dreptul să intervină în chestiunile din care pot să decurgă, în sarcina sa, o imputare de bancrută.

3) Acționarii unei societăți anonime pot să intervie la o judecată asupra opozițiunei formate de director la o hotărire în lipsă care declară societatea în stare de faliment.³⁾

4) Copilul din întâia căsătorie poate să intervină în o instanță, introdusă de muma sa ce a trecut în a doua căsătorie și tinzând a dobândi niște avantaje indirecte făcute de dinsa celui de al

1) De Paepe, vol I, pag. 456, No. 5; Boitar¹⁾, Colmet D'Aye et Glarron 1, No. 531; Boufels No. 1180; Garsonnet, vol. II, pag. 677; Bonnier No. 718; Carré et Chauveau quest 1270; Rodière II p. 476; Dalloz, Intervention No. 21; Bruxelles 27 urm. 1861 (Pasier 1861 II, 279).

2) De Paepe, Vol. I, pag. 464; Alauzet VI No. 2457; Dallöz Faillite et Bonqueraute No. 559; Curtea din Paris D. P. 1889, 2, 215.

3) Sirey art 339, No. 11, Paris 5 fevr. 1872 (Sirey 1873, 2, 75)

*) Vezi No. 13 din 30 Martie a. c.

1) Cours de Procedure Civile Française, pag. 258, nota c.

doilea soț al său cu toate că dreptul copilului la reducere ar fi eventual și subordonat la moartea soțului donatar, intervențiunea este cu toate acestea admisibilă, pentru conservarea acestui drept eventual ¹⁾.

5) Moștenitorul său legatarul universal, ținut de predarea legatului unei creanțe, poate interveni în instanța introdusă de legatarul acestei creanțe contra debitorului care refuză plata pe motiv că legatul cuprinde o substituțiune prohibită, în scop de a pronunța nulitatea legatului ²⁾ Interesul moștenitorului său a legatarului universal este vădit. În adevăr, dacă debitorul acționat ar isbuti în apărarea sa și s'ar anula testamentul, ca cuprinzând o substituțiune prohibită, această hotărîre ar putea prejudica drepturile lor.

6) Acela în privința căruia se produce în justiție un înscris ce cuprinde imputări defăimătoare, chiar relative la pricina în judecată, poate interveni în proces pentru a dobâni, de la judecătorii sesizații, repararea a acestei defăimări ³⁾. În cazul acesta, persoana ce intervine are un interes moral de apărare.

7) Când însă asemenea scrieri se produc dinaintea tribunalelor de comerț, partea ce se crede defăimată și care ar interveni cerând repararea defăimării, trebuie respinsă: tribunalele comerciale nefiind competente a judeca afacerile civile, cum e cea de daune, isvorite din imputări defăimătoare ⁴⁾.

8) Bunurile de domeniu public, fiind destinate spre usul și folosința tuturor, fie-care locuitor are o acțiune directă, numită *actio popularis* pentru apărare, ei sunt dară în drept a interveni în un proces a căruia obiect este un bun de domeniu public; cel puțin acesta este urmarea neapărată al acelor autori cari susțin cum că asupra bunurilor de domeniu public, nu există o altă acțiune de cât *actio popularis*.

1) Cas. 27 mart. 1822.

2) Dalloz 1858, 1, 308: Cas. 2 Martie 1858.

3) J. Sirey, art. 339 No. 22 și autoritățile citate: Cass. 19 Iul. 1851, S. 52. 1471.— P. 53. 1. 313. D. 51. 5. 516. 7 Avril 1852. S. 52. 1. 545.— P. 53. 1. 213.— D. 52. 1. 111. 2 Iul. 1866. S. 66. 1. 316. P. 66. 870.— D.— 66. 1. 431.— Sic, Boitard et Colmet Daage, t. 1, n. 531, Bioche v. Intervention, n. 38, Garsonnet, t. 2, § 384, p. 676.

4) Eodem, No. 31 și autoritățile citate: Paris 4 Martie 1882. S. 85. 2. 54. P. 1885 1, 328. Bazille et Constant, codé de la presse, No. 210. In sens contrar, Fabreguettes des infranctions de la parole, etc., tom 2, No. 1762.

9) O comună are dreptul de a interveni în instanța angajată între doi particulari asupra proprietății unui drum, când acest drum, situat cel puțin în parte pe teritoriul său, este necesar tuturor locuitorilor ¹⁾.

10) Locuitorul unei comuni poate interveni în o instanță relativ la un drept de trecere pe un teren reclamat de alt locuitor, înrând atât în numele său personal, din cauza închiderei fondului său, cât și în numele comunei în interesul căria a fost autorizat a revendica proprietatea zisului teren, pentru a reclama el însuși un drept de trecere pentru cauză de închiderea propriului său fond ²⁾.

11) Minorul poate, fără autorizațiunea tutorelui său, să intervină într'o instanță, în care tutorele său cere a fi autorizat să întrebuițeze mijloace coercitive pentru a îl scoate de la mama sa și a îl constringe să locuească în o locuință designată. (Cas. 12 Aprilie 1847. Sirey 1847, 1, 463). Noi socotim că minorul, fiind incapabil, nu poate intenta acțiune, sta în judecată, și, prin urmare nici a face o intervențiune. În asemenea cazuri minorele, spre a putea, regulat, interveni, ar trebui să adreseze o cerere tribunalului spre a i se numi un tutore *ad hoc*, și numai după ce i se va fi dat un asemenea tutore, acesta va putea, regulat și valabil, interveni.

12) Toți aceia cari pot avea a produce sau a combate o cerere conexă cu cea care face obiectul litigiului, sunt admiși a interveni în cauză, pentru a apăra soluțiunea favorabilă interesului lor:

«Cu toate că, zice d-nul de Paepe, hotărîrea care va fi pronunțată n'ar avea față de ei autoritatea lucrului judecat, intervențiunea lor nu este mai puțin admisibilă pentru că hotărîrea, dacă consacră soluțiunea contrară interesului lor, va constitui în privința lor o judecată defavorabilă».

Autorul dă ca exemplu următorul caz: Mai multe persoane sunt proprietare a unui fond supus din vechime unei rendite fonciere; una singură este acționată pentru plata ei; ea pretinde că rendita s'a desființat ca fiind feodală; cei-l'alți proprietari au dreptul de a interveni în instanță. Ei au un interes evident de a se judeca ca cooproprietarul lor, că rendita nu există, pentru că dacă s'ar fi

1) Cas. 24 Mai 1869. Dalloz, 1871, 1, 133.

2) Bordeaux 16 Aug. 1870. Dalloz 1871, 2, 233.

hotărit contrariul, hotărîrea ar forma în potriua lor o prejudecată care le ar fi vătămătoare. Acțiunea de care ei sunt amenințați, este conexă cu acțiunea pendentă: ea va avea drept fundament aceeași rendită ¹⁾.

Acelaș autor citează următorul caz, judecat de Curtea de apel din Gand, în 1882. Societatea de îmbunătățirea căilor publice reclamă în potriua mai multor proprietari dreptul de plantațiune de-alungul unui drum; aceeași chestiune se presintă față de toți; și, cu toate acestea, similitudinea cesiuneî de rezolvat nu permite de a 'i chema pe toți înaintea aceluiaș judecător, dacă sunt domiciliați în deosebite județe. Și când au fost chemați fie-care înaintea judecătorului lor, nu pot să mai ceară trimiterea lor dinaintea judecătorului care a fost sezisat cel dintâi de cerere. Similitudinea cesiuneî de rezolvit nu constituie conexitatea care să autoriseze de a autorisa să se deroge la regulele ordinare a competenței.

Dar cu toate acestea ea stabilește între interesele tuturor proprietarilor o atare dependență, că hotărîrea pronunțată în potriua unora din ei asupra cesiuneî care le este comună, va constitui în fața celor-lalți, un lucru judecat, dară o prejudecată de natură a influența asupra hotărîrei care va fi dată asupra cauzei lor; și, de aici, ei au interes care legitimează intervențiunea lor în instanțele în care această cesiune, a cărui soluțiune îi interesează, este desbătută. Cu acest exemplu autorul vrea să arate că nu e necesar, pentru a se admite intervențiunea conservatorie o adevărată conexitate.

§ 2.

Forma intervențiuneî, Timpul în care se introduce, Competința, Judecata și Efectele.

I. **Forma** «Intervențiunea se va forma, zice art. 248 pr. civilă, prin petițiune care va cuprinde mijloacele și conclusiunile».

Forma de a se introduce intervențiunea este aceea scrisă; ea dar nu poate fi introdusă, verbal, prin conclusiuni luate în instanță.

Petițiunea trebuie, sub pedeapsă de nulitate, să fie semnată de intervenient ¹⁾. Ea trebuie scrisă pe hârtie timbrată, însoțită de taxa ce se cere pentru acțiunea la care se intervine.

Cererea de intervențiune, ca și petițiunea de intentarea unei acțiuni, trebuie să cuprinză, numele, pronumele, profesiunea și domiciliul fiecărui din părți ²⁾.

Articolul 248 nu enumără aceste condițiuni; însă ele trebuiesc îndeplinite, căci dispozițiunea art. 69 din pr. civilă este generală și se aplică la toate cererile având de obiect recunoașterea, pe cale de judecată, a unui drept contestat.

Pe lângă enunțările arătate mai sus, art. 248 pr. civ., pretinde ca petițiunea să cuprinză: *mijloacele și conclusiunile*.

Prin *mijloace*, legea înțelege motivele pe care persoana își razimă cererea de intervențiune. Ele trebuiesc arătate, chiar în cerere, spre a nu aduce zăbavă, dând loc la amânări spre a se comunica părților din proces, motivele, spre a avea cunoștință de ele și a se pregăti pentru a răspunde. Art. 69 cuprinde aceeași dispozițiune. Condițiunea aceasta slujește și pentru judecătorii cari, având a se pronunța asupra admiterei sau respingerei intervențiuneî, cată să cunoască mijloacele pe care se sprijină cererea; și ele sunt mai bine precizate, când sunt așternute pe hârtie.

Legea cere să se arate *conclusiunile*. Am arătat că persoana ce intervine poate să se alătore pe lângă una din părțile litigante, *ad adsistendum agentii vel defendendi*, sau spre a împedea, spre a înlătura conclusiunile ambelor părți, *ad impedidendum vel removendum agentem vel defendentem*.

Când intervențiunea are numai un caracter conservatoriu, condițiunile de admisibilitatea ei nu sunt așa de riguroase ca acelea ce se impun intervențiuneî agresivă. În cea dintâi, intervenientul va fi, mai în tot-d'a-una, ajutat de una din părțile principale, pe când în cea de a doua, aproape mai în tot-d'a-una va fi combătut de litiganții principali.

Intervențiunea, *jure proprio*, se admite numai în cazul în care intervenientul invocă un drept

¹⁾ P. De Paep: *Etudes sur la Competence Civile*, Vol. I, pag. 470 și decisiunile citate 6 Avril 1830; 16 Aug. 1870, Dalloz 1871 2, 233.

¹⁾ Garsonnet vol. II, pag. 670; Bioche No. 70; Rodière t. 1, pag. 477.

²⁾ Sirey, Cod. de Proc. Ann. art. 339, No. 62.

pentru care legea îi acordă o acțiune directă, independentă de acțiunea principală între litiganți. Când intervențiunea are acelaș obiect, în totul ori în parte cu cererea originară, intervențiunea este admisibilă, fără deosebire dacă porcede din acelaș titlu ca cererea principală ¹⁾.

Curtea de apel din Gand, prin hotărârea din 20 Decembrie 1870 a hotărât că creditorii chirografari nu pot interveni în o instanță angajată între debitorul lor și un creditor amanetar, ca obiectele date amanet să le fie distribuite între ei prin contribuțiune, afară numai dacă n'ar fi fost dobândite, de o pildă, prin un sequestru, un drept privativ asupra obiectelor date ca amanet ²⁾.

Curtea de Cassațiune prin decisiunea No. 128 din 15 Martie 1891 a hotărât: «Legatarul universal, față cu o cerere ce tinde a 'i diminua legatul, cerere ce se judecă între alte părți, având un interes vedit în cauză, este în drept să ceară intervenirea sa. Instanța de fond, respingând o asemenea cerere, violează art. 247 din proc. civilă și pronunță o hotărâre casabilă.

«Având în vedere art. 247 pr. civilă;

Considerând că în ori-ce cauză ce se desbete înaintea tribunalului, o parte ce dovedește *interesul*, fie pentru una sau alta din părți ce se judecă ³⁾ fie pentru a 'și stabili dreptul său contra părților litigante ⁴⁾ are dreptul de a interveni la acea judecată;

Considerând că legatarul universal, față cu o cerere ce tinde a 'i diminua legatul, are interes vedit în cauză spre a o înlătura și prin urmare de a interveni în un proces deja deschis unde o asemenea diminuare se cere;

Considerând că instanța de fond, fără a înlătura calitatea de legatară universală recurentei episcopii, o respinge că n'ar avea interes la judecată, rezervându-i totuși dreptul de a face acțiune principală, recunoscând ast-fel implicit un interes, că, curtea nejudicând aceasta contestă unui legatar universal interesul pentru ocrotirea legatului său și dar violează art. 247 pr. civilă ⁵⁾.

(Sfârșitul în numărul viitor).

D. Chebapci.

Câte-va cuvinte asupra modificărilor ce ar trebui introduse în codul penal și în procedura criminală

Legea de organizare judecătorească din 1 Septembrie 1896, prin art. 146, obligă pe șefii parchetelor de prima instanță, să trimită procurorului general după lângă Curtea de apel, din trei în trei luni, începând cu primele 15 zile din Decembrie, un raport despre starea lucrărilor tribunalului cu observațiunile ce ar avea să facă.

În conformitate cu dispozițiunile acestui text de lege, d-l I. Caracaș, prim-procuror al tribunalului Iași, a adresat d-lui procuror general după lângă Curtea de apel din Iași un raport foarte amănunțit despre starea lucrărilor tribunalului Iași, unde insistă, cu multă inteligență și cu mare bun simț, asupra modificărilor ce ar trebui introduse în codul penal și în procedura criminală, modificări ce practica de toate zilele le arată că sunt de necesare.

Eată acel raport:

Domnule Procuror General,

Art. 146 din legea de organizare judecătorească pune parchetelor îndatorirea de a adresa parchetului general un raport amănunțit de mersul afacerilor în tribunale și de observațiunile făcute asupra lacunelor din legile ce zilnic să aplică, dispozițiune excelentă și a cărei aplicațiune riguroasă ar aduce cele mai bune rezultate, fiind-că observațiunile culese ar putea servi de basă la modificările textelor de lege, cari crează anomalii sau cari dau naștere la dificultăți în aplicațiune și la interpretări eronate. — S'ar putea să se formeze, cu alte cuvinte, un precis de date pozitive și de observațiuni întemeiate pe experiență, menit să aibă o înfrîmire în bine la studiile pentru elaborarea dispozițiunilor juridice și la adaptarea principiilor de drept cu necesitățile raporturilor din societatea noastră.

Din nenorocire dispozițiunea aceasta este căzută aproape în desuetudine și raporturile ce se fac nu corespund mai nici odată cu scopul pentru care sunt cearute, fie din cauza puținei stabilități a șefilor de parchete, fie din alte cauze cunoscute d-voastră.

Find numit șef al parchetului din Iași numai de șase luni, cu două luni de vacanță, eu însu-mi n'am avut timpul necesar să-mi adun materialul necesar pentru a forma un raport circumstanțial și a vă prezenta d-voastră o expunere detaliată a observațiunilor mele.

Ceea ce m'a frapat din primul moment, domnule Procuror general, a fost prea marea indulgență în aplicarea pedepselor, achităriile dictate de considerațiuni umanitare și sociale, acolo unde legea a prescris pedeapsă. — Și rezultatul 'l vedem zilnic prin înmulțirea delictelor și prin propagarea imoralității, provocată prin

1) De Paeppe loc., cit., 476.

2) Citată de d-l De Paeppe (Pasier 1871, II, 163).

3) Intervențiunea conservatoare.

4) Intervențiunea agresivă.

5) Bul. 1891, pag. 309.

speranța aproape sigură, fie în impunitate, fie în indulgență. — Să zicea într'un timp că numai Curțile cu jurați păcătuiesc printr'un exces de sensibilitate, că numai din partea acestor instanțe nu se pot avea rezultatele la care vizează dispozițiunile din codul penal; am observat însă că și celelalte instanțe, dacă nu în aceeași proporțiune și în același mod, dar, pe o scară destul de întinsă, aplică pedepse destul de ușoare și sunt mai mult de cât exigente în dovezi pentru a pedepsi de cât pentru a achita.

Și fiind-că atinseiu cestiunea Curților cu jurați să-mi permiteți, domnule Procuror general, a pune în paralel câte-va date pentru a vedea cât de rele rezultate produce această instituțiune:

Din 32 procese pentru crimă câte s'a prezentat înaintea Curței cu jurați, 16 s'a achitat și pentru 15 s'a obținut condamnățiunii de tot ușoare; (unul s'a amânat). — Vedeti că e mai mult de cât 50% așa că, cunoscut fiind că în general nu se trimit înaintea Curților cu jurați crimele, de cât după cea mai serioasă instrucțiune, cu cele mai serioase probe, mai în tot de una cu mărturisirile acusaților, rezultatele sunt desastroase.

E învederat că acest rezultat provine din cauza indulgenței și mai cu seamă a insuficienței membrilor ce compun juriul, cari sunt lipsiți de perspicacitatea și experiența judecătorului, cari și formează convingerile după considerațiunii de ordine străină interesului social și justiției, sau cari n'a de loc convingeri și să pronunță după impresiunii. — Nu e mai puțin adevărat însă că și legea conține în unele articole penalități exagerate, în comparație cu gravitatea faptului, cu criminalitatea individului, și ast-fel juratul, în ignoranța legii și de frică de a nu se pronunța pedepse prea mari, preferă să achite. — Atât e de adevărat aceasta, în cât legiuitorul în mai multe rânduri, tot menținând instituțiunea juraților, a căutat să-i limiteze competența așa că multe fapte cari, în sistemul codului penal francez, de unde s'a luat și al nostru, sunt considerate crime, s'a corecționalizat. — Așa, furturile cu efracțiune, falsurile, falsificarea de monede, s'a dat în competența tribunalelor și s'a obținut cele mai bune rezultate.

De unde mai înainte nu se auzia și nu se instruia de cât procese de falsuri, astă-zî au devenit de tot rari, pentru-că astă-zî să pedepsesc cu toată rigoarea, și pentru-că astă-zî a dispărut siguranța de impunitate.

Nu voi vorbi de crimele de la titlul I, capitolul I și II, titlul al II cap. I și II, de crima prevăzută la art. 158, 159 și 160 sau de acelea prevăzute la art. 170 și urm. din cod. penal Voi semnală numai pe acelea de la art. 264 ult. aliniat, 230, 317 și urm., 357 și urm., 241 și 242 cod. penal.

Acestea sunt crimele cele mai răspândite atât în sate cât și în orașe, și prin aceasta merită o deosebită atențiune, mai cu seamă că în tot deauna, afară de rare excepțiuni și anume, când circumstanțele crimei sunt de na-

tură de a pune în evidență perversitatea individului, ele sunt achitate.

Să luăm pe cel dintăi: atentatul la bunele moravuri, atentatul asupra minorilor. Care ar fi considerațiunea ca să rămână de competența juraților, când falsul în acte publice, când fabricațiunea de monede false, fapte cari prin natura lor tulbură mai mult ordinea publică și denotă din partea individului o perversitate conscientă, sunt de competența trib. corecțional?

Și când vedem că pentru aceste fapte s'a căpătat, corecționalizându-se, atât de bune rezultate, pentru ce am persista a trimete în judecata juraților crima prev. de ult. al. art. 264 c. p.? Aci, cu drept cuvânt, se va ținea în tot-deauna seamă de o mulțime de împrejurări: de vrăsta individului, pozițiunea lui socială, starea de ebrietate în veci pretextată, lipsa de femei etc. etc., și în tot-deauna se va achita. Pentru ce dar s'ar eluda scopul urmărit de lege prin definirea faptelor de această natură în judecata unor instanțe de la cari, experiența ne spune, nu ne putem aștepta la nimic?

Aceleași observațiuni am de făcut și pentru pruncucideri. Nică o condamnățiune, dar absolut nică una aproape de când s'a introdus codul penal, vecinic același refren: «Sărmana femeie! a fost amăgită de un ticălos și în desperare și-a omorât copilul!» Mi s'a întâmplat se ved, în timp de 4 ani, aceeași femeie de două ori adusă la jurați pentru infanticid și a fost achitată. Și din această cauză nu e sesiune ca să nu avem două, trei casuri, și sunt achitate ori cât de multă stăruință am pune pentru a obține o condamnare,

Deci trebuie corecționalizat.

Cu acelea prev. la 241 c. p. lucrul este și mai simplu. Aci intențiunea este exclusă cu desăvârșire și e vorba numai de voința de a lovi. Circumstanța aparentă a morței este cu totul independentă de voința autorului și datorită numai întâmplărei. Deci pentru ce să-l pedepsim pentru cea ce n'a voit să facă, și dacă-i agravăm pedeapsa, pentru că în sistemul codului nostru pedepsim și unele casuri fortuite, pentru ce să-i schimbăm instanța? De sigur pentru a nu avea o condamnățiune, sau pentru ca jurații, în contra celor afirmate de medici, să zică că moartea nu este rezultatul lovirei și Curtea să aplice pedepse derisorii. Și notați că din 10 procese ce se judecă la jurați, 5 sunt crime prev. de art. 241 c. p., prin urmare foarte numeroase și imperios cerut ca prin pedepse exemplare să diminueze. Cum e astă-zî să întâmplă dese ori că pentru o simplă bătaie, să ia trei luni închisoare sau și mai mult, și dacă din bătaie murea omul, lua 15 zile sau în cele mai multe casuri eră pur și simplu achitat. Dacă e așa și așa e, pentru ce să rămână la jurați?

Cu crimele de dări de foc și cu tâlhăriile cestiunea e mai deficilă. Sunt foarte răspândite; în special dările de foc, prin dificultățile întâmpinate la urmărire, au luat o mare proporțiune. Pentru a le înfrâna nu avem

alt mijloc de cât exemplaritatea pedepselor. Și pedepse nu putem obține.

Vedeți statisticile Curților cu jurați și veți vă convinge, că rar de tot s'a putut avea o condemnațiune. Și aceasta pentru următoarele motive: I) Dificultățile de urmărire și prin urmare insuficiența probelor. II) Gravitatea pedepselor și lipsa unei atenuări raționale după cuantumul prejudiciului. — Cel dintâi este greu de înlăturat pentru că crima prin natura ei face să dispară probele decisive și afară de asta, stă în strinsă legătură cu insuficiența agenților de poliție judiciară. — Pentru cel din urmă cred însă că atenuând pedeapsa după quantumul prejudiciului, s'ar putea cu multă ușurință deferi în parte trib. corecționale și atunci s'ar putea obveni și dificultăților de urmărire pentru că mai ușor s'ar putea obține de la trib. o condemnațiune cu argumente trase din circumstanțele de fapt de cât de la jurați, cari cer probe palpabile.

Tot așa și cu tâlhăriile. Precum și la dările de foc nu se va condamna de jurați pe individul care a pus foc la o clae cu fin, tot așa nu se va condamna pe acela care, întilnind pe drum pe un altul, 'i va lua cu forța o traistă de mălăiș sau 'i va lua un franc din buzunar.

Pentru aceste considerațiuni, cred domnule Procuror general, că ar fi în interesul justiției, în interesul ordinii sociale, ca crimile de cari am vorbit să fie cât mai curând corecționalizate.

Trecând la o altă ordine de idei, la dificultățile autorităților de urmărire, a căror activitate are atât de mare înfrurire la aplicațiunea codului penal, e și mai rău.

În cât ținând seamă de faptul că în general instanțele de fond sunt indulgente pentru crimele și delictele descoperite și trimise înaintea lor, și de raritatea descoperirilor ce fac agenții de urmărire, suntem conduși de a zice că pedepsele din cod sunt iluzorii, introduse acolo numai pentru a speria și că întreg codul penal e o armă bine întocmită, dar inofensivă.

În comunele rurale poliția se face de primari și de jandarmi, pentru că suprefectul se mărginește la rolul, foarte comod, de șef de cancelarie și de transmițător al ordinilor autorităților centrale către primari. — În cât acești din urmă sunt totul și acestora le pretindem totul. — Primarul nu este mai nici o dată un personaj, care să se recomande prin cinstea și prin destoinicia lui. — E un om simplu, ales, Dumnezeu știe în ce împrejurări, și care este condus de un rătăcit sau isgonit de prin țiguri, un notariu. — Aceștia doi conduc interesele comunei și aceștia, dacă nu după lege, dar în fapt, sunt auxiliarii Parchetului, cari trebuie să ne călăuzească în descoperirea crimelor, cari trebuie ei însăși să descopere delictele și cari fac, sub condițiunile legii de poliție rurală, poliția preventivă în comune. — Nu o fac de loc, și atât poliția preventivă cât și descoperirile să fac de acei interesești. — Cel căruia

i s'a furat o vită sau cel căruia i s'a spart o casă, ia un bilet de la primar, merge din sat în sat, din cătună în cătună, și dacă are norocul să găsească obiectele sau vita furată și să descopere pe autori, se fac lucrări, să închee procese-verbale, se fac perchizițiuni etc., dacă nu, rămâne păgubaș. — Din partea autorităților comunale la mult nu se poate aștepta. — Și rațiunea e foarte simplă: primarul nici nu se pricepe, nici nu are mijloace, și în cea mai mare parte de casuri este și de rea credință, sau nu pune nici un interes, pentru că nu are nici o răspundere: nu are să dea socoteală de cât alegătorilor săi.

Un exemplu: furturile de vite. — Sunt atât de răspândite, d-le Procuror general, în cât dacă ați consulta statisticile care se țin la prefectură, ați vedea că au devenit un flagel pentru populațiunea rurală. — Dic la prefectură, pentru că nici nu mai găsesc de cuviință să încunoștiințeze parchetul, cu toate ordinile date. — Dacă comparați câte furturi s'au făcut într'un an și la câte s'au descoperit autori, veți vedea că nici a zecea parte nu au venit înaintea tribunalelor. — Dacă ar fi un control în comună, dacă ar fi o supraveghere serioasă, dacă ar exista un agent destoinic și doritor de a își face datoria, dacă ar exista o lege care să oblige pe sătenii să declare la primărie vitele introduse, și dacă lucrul acesta s'ar observa cu stricteță în toată țara, fără alte mijloace, de sigur ar dispărea. — Pentru că pe de o parte acest control ar preveni furturile, iar pe de alta ar facilita descoperirile. — Am dat acest exemplu ca cel mai frequent; în toate casurile însă lipsa de control și de vigilență fac imposibile urmăriile.

S'a făcut o lege pentru jandarmeria rurală și rezultatele culese, cu atribuțiunile cari sau dat jandarmilor, au fost destul de bune. — Cel puțin parchetul de Iași se poate felicita cu rezultatele avute și urmăriile făcute de jandarmi. — S'a dat naștere însă la o anomalie: primarii și de multe ori chiar suprefecții, prin faptul înființării de jandarmi, s'au crezut în fapt desărcinați de obligațiunile puse de codul penal, și acolo unde sunt jandarmi, nu voesc să mai facă nimic. Jandarmul primește plângerile, jandarmul urmărește, jandarmul încheie procesele-verbale, iar primarul se consideră ca un spectator desinteresat, ca un auxiliar al parchetului cu atribuțiuni negative, și totul rămâne pe seama jandarmului. Lucrul acesta mi-a atras atențiunea de la început și l'am semnalat d-lor suprefecții, fără nici un rezultat însă.

Deci la sate nu putem avea mult și nici nu putem pretinde mult. În orașe, și în special în Iași, există însă o armată întreagă de funcționari salariați, cu alte răspunderi, cu alte aptitudini. Din nenorocire tot rezultatele de la sate sunt mai bune. În Iași, din Septembrie și până astăzi, aproape nici un furt cu efracțiune de o mai mare importanță nu s'a descoperit, și de câți-va ani încoace, toate crimele au rămas sub voalul misterului.

Causa, d-le Procuror general, o cunoașteți mai bine ca mine: nu pun absolut nici un interes. Cea ce e de mirare e că mai toți sunt agenți vechi, cari funcționează de zecimi de ani, dar în sufletul cărora, nici timpul, nici admonestările, nici severitatea șefilor, nu a putut să le însufle ambițiunea de a-și face datoria, de a pune un interes, o dragoste, în îndeplinirea obligațiunilor puse de lege.

Eă, personal, foarte dese ori, v'am semnalat d-voastră aceasta, m'am plâns chiar și v'am arătat, cât de greoi și cât de insuficienți sunt acești agenți, și am căutat prin severitate și prin consilii utile să-i pot îndruma pe calea datoriei. Am fost foarte puțin încurajat însă, și din partea lor mi s'a răspuns cu îndărătnicie și insubordonanță, în cât n'am putut să culeg de cât slabe rezultate. Aci remediul, de și foarte ușor de văzut și foarte ușor de aplicat, a fost în tot d'auna, pentru o cauză sau alta și rezultatele le vedem în toate zilele. Când e vorba de afaceri neînsemnate, merg lucrurile minunat; când e vorba de o cesiune serioasă, de o crimă, de un delict mai important, n'ai la cine să te adresezi; nimenea nu-ți poate da nici cea mai mică informațiune, nimeni nu știe ce să facă și în cotro să alerge. Se fac simulacre de urmărire o zi două, se face oare-care sgomot de ochii lumii, apoi afacerea începe să se uite și ast-fel fie-care rămâne mulțumit, afară de cel prejudiciat.

Tot pentru aceleași motive și executarea mandatelor de arestare se face cu cea mai mare anevoință. Din mandate, emise de la 1 Ianuarie 1896 până la 1 Ianuarie 1897... s'a executat și..... s'a publicat pe baza proceselor-verbale ce am primit și în care se atestă că individul nu se găsește. Am căutat să verific dacă cel puțin există în unele casuri scuza că de la primele cercetări individul nu s'a putut găsi, că n'a răspuns la nici o chemare și că condamnățiunea s'a dat în lipsă. Și am văzut d-le Procuror general, că sunt multe, foarte multe casuri, în cari inculpatul a fost tot-d'auna present, și numai când a fost vorba să se execute pedeapsa pronunțată în contra lui, nu s'a putut găsi.

În această materie însă cauzele sunt multiple. Intei incuria agenților de urmărire, cari cred că și-au făcut datoria încheiând un proces-verbal cu atestarea că a căutat pe individ la ultimul domiciliu. Al doilea neglijența parchetului, care-și închipuește că este suficient să publice mandatul printr'o gazetă, când cunoscut este că nici odată nu s'a prins un individ numai după publicațiunile mandatelor de arestare. Pentru a putea avea un mai bun rezultat, am întocmit un tablou de toate mandatele publicate în curs de un an, am indicat în el semnalimentele în livizilor, persoana prejudiciată prin fapta lui, agentul care cel înteiu a instrumentat, profesiunea și vârsta, și 'l voi trimite la toți primarii și agenții de poliție pentru al avea în vedere, și când cel condamnat se va prezenta să-l înainteze parchetului care va emite un duplicat al mandatului de arestare.

Acest mijloc și are utilitatea lui în țară la noi și iată de ce: Când e vorba de locuitorii stabiliți, lucrul e foarte ușor și în tot-d'auna sunt executați. În toți anii însă, atât la sate cât și în orașe, vin oamenii străini la muncă și comit câte odată delict de mică importanță pentru cari ar fi foarte greu să se întrebuițeze rigorile închisorilor preventive. Sunt trimiși însă în judecata instanțelor corecționale și condamnății fără a putea fi executați, pentru că toamna și în anul următor și fac operațiunea pe alte moși, și de multe ori în alte județe. Cu tabloul întocmit de mine, cred că fie-care primar, care conform cu instrucțiunile ce au de la Ministerul de Interne, este ținut să verifice pe toți muncitorii străini, va fi pus în măsură să execute și unele din mandatele întârziate.

De la 1 Ianuarie 1896 și până la 1 Ianuarie 1897 parchetul a înaintat la instrucție 209 afaceri cu rechișitoare definitive, 139 comf. art. 45 p. p. La tribunal s'a trimis . . . rechișitoare și la judecătoriile de ocoale . . .

Cifra afacerilor trimise cu art. 45 p. p. după cum vedeți este destul de mare și aceasta provine din insuficiența agenților, cum deja v'am arătat, așa în cât parchetul este silit să limpezească prin judecătoria de instrucție unele afaceri, destul de simple, dar rău cercetate. Am căutat însă să le micșorez numărul și acum avem mai puține. În general rezultatele culese la instrucțiune sunt destul de bune și am avut ocaziunea să constat în tot-d'auna o instrucțiune conștiincioasă și lucrări complete.

Pe lângă asta s'a trimis la instrucțiune, tot în acest interval, 115 comisiuni rogatorii.

Tribunalul sec. I a primit 853 afaceri corecționale și a emis 975 sentințe, 763 civile cu 446 sentințe.

Secțiunea II, a primit 379 a rezolvat 289 comerciale, a primit 520 civile și a pronunțat 328 sentințe, a primit 881 corecționale și a emis 999 hotăriri.

Tutelele sunt date la secțiunea III și sunt în număr de 30 lucrătoare: 6 dative și 24 legale. În general sunt regulate și d-l președinte al secțiunii le dă cea mai serioasă atențiune, fiind compturile regulat depuse, bine studiate și admise cu acte perfect de bine justificate.

Neapărat, în tutelele legale, cu dispensa de compturi prevăzute de lege, să presintă mai multe dificultăți, mai cu seamă când e vorba de acte de pură administrațiune dar care de multe ori numai favorabile minorilor nu sunt.

Pentru tutelele de la judecătoriile de ocoale nu pot să vă dau nici un raport, căci nu am examinat dosarele și nu pot să-mi dau compt de regularitatea lor. Imi propun însă să fac o inspecțiune la judecătoriile de ocoale, tocmai în considerațiunea tutelelor și vă voi prezenta d-voastră un raport detaliat.

Prin introducerea unor modificări prevăzute de codul de comerț, cu regret am constatat, d-le Procuror general, că nu s'a adus o împedecare simțită în nu-

mărul falimentelor. S'a realizat incontestabil un progres, mijloacele însă de a eluda legea sunt atât de perfecționate, în cât falimente tot există, și încă multe, și în concordatele ce se încheie se păstrează aparența respectării legii, în realitate însă toți se înțeleg în condițiunile vechi; și am credința că răul e atât de înrădăcinat în cât ori cât de riguroase ar fi dispozițiunile penale, tot n'o să putem avea un rezultat practic. Causa, după părerea mea, este lipsa unei Camere de comerț cu atribuțiunile de control și supraveghiere, lipsa unei dispozițiuni categorice care la fie-care an să-l oblige pe comerciant de a da socoteală, fie unui magistrat, fie Camerei de comerț, de mersul afacerilor, sau cel puțin de a depune registrele, pentru ca să fie examinate cu de amănuntul; și în primul loc ușurința cu care fabricanții, în special acei din străinătate, acordă credite demăsurate la oameni cari nu prezintă nici o garanție, și pe urmă tot ei încheie concordate în condițiuni derisorii.

Am avut ast-fel și în anul acesta 36 falimente, mai toate trecute pe la cabinetele de instrucțiune, și cari s'a-ă terminat, în cea mai mare parte, prin concordate, foarte favorabil încheiate.

I. Caracaș

Prim-Procuro al trib. Iași.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 26 Februarie 1897

Președenția D-Juî GR. LAHOVARY, Președinte

Al. V. Morțun cu P. Țintu, Maior Gh. Țintu, I. G. Țintu, Locotenent C. Țintu și Maria Bencescu

Hotărîre. — Nemotivare. — Prescripțiune. — Casare. — (Art. 123 din procedura civilă, art. 37 al. III din legea organică a Curții de casație și art. 1907 din codul civil).

Ori-ce hotărîre judecătorească trebuie să cuprindă motivele, adică rațiunile de drept sau de fapt, cari au condus pe judecători la soluțiunea adoptată, și este casabilă hotărîrea care nu cuprinde temeiurile pe care este basată.

Ast-fel când o parte invocă în apărarea sa prescripțiunea, și judecata declară pur și simplu că prescripțiunea n'ar fi aplicabilă în speță, fără a arăta motivele pentru care nu este aplicabilă, pronunță o hotărîre nemotivată și deci casabilă.

Decisiunea No. 81/97. — Casată decisiunea Curții de apel din Iași, secția II, cu No. 112/96, dupe recursul făcut de Al. V. Morțun, în proces cu P. Țintu, Maior Gh. Țintu, I. G. Țintu, locotenent C. Țintu și Maria Bencescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier G. P. Petrescu;

S'a-ă ascultat: d-nii avocați B. Missir și P. Bors, în dezvoltarea motivelor de casare, precum și d-l avocat D. Chebacpi, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului II de casare:

«Nemotivare. Curtea respinge un mijloc de apărare, prescripțiunea, fără să motiveze. Simplul cuvânt că un art. de lege nu e aplicabil, nu se poate considera ca o motivare».

Având în vedere decisiunea atacată prin care Curtea din Iași reformând în total sentința trib. de Roman No. 208/95 condamnă pe Al. V. Morțun, recurentul de astăzi, să plătească moștenitorilor defunctului Gh. Tințu o sumă de bani, echivalentul venitului acumulat a unei porțiuni de pământ, pe timp de 10 ani trecuți;

Având în vedere că Morțun, s'a apărat înaintea Curții de fond, susținând în principal că n'ar datori de fel acele venituri, iar subsidiar că chiar datorindu-le, o parte din ele ar fi prescrise prin 5 ani, după dispozițiunea art. 1907 c. c., că Curtea respingând apărarea principală, pentru rațiunea de fapt și de drept cuprinsă în decisiunea sa, din care nici una nu se referă la prescripțiune, printr'un considerent final respinge și apărarea subsidiară, mărginindu-se a declara pur și simplu, și fără altă explicațiune că prescripțiunea art. 1907 c. c. n'ar fi aplicabilă în specie;

Considerând că Curtea de fond procedând ast-fel a pronunțat asupra prescripțiunii invocate o decisiune lipsită de motive;

Considerând că după art. 123 din pr. civ. e esențial că ori ce hotărîre judecătorească să cuprindă motivele, adică rațiunile de drept sau de fapt, care au condus pe judecători la soluțiunea adoptată, iar după art. 37 al. III din legea organică a acestei Inalte Curți e casabilă hotărîrea care nu cuprinde temeiurile pe care este basată.

Curtea, găsind întemeiat mijlocul al II-lea invocat, și fără a mai examina mijlocul I.

Casează, etc.

BIBLIOGRAFIE

A apărut 2 volume:

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătorilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, reglamentul de hotărnicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține:

ESECUȚIUNEA SILITA

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie-care volum costă 12 lei; ambele vol. 24 lei